

Порівняльний аналіз звільнення: за згодою сторін vs. за власним бажанням

За обох варіантів (за згодою сторін за ст. 36 КЗпП чи за власним бажанням за ст. 38 КЗпП) працівник, який офіційно працевлаштований та має страховий стаж, може одразу після звільнення стати на облік у службі зайнятості. Важлива відмінність полягає у порядку звільнення: за згодою сторін дати та умови припинення трудового договору узгоджують між працівником і роботодавцем, тому можна звільнитися негайно (поза двотижневим строком). За власним бажанням за загальним правилом потрібно письмово попередити роботодавця за 2 тижні. **Водночас закон допускає звільнення без відпрацювання у виняткових випадках:** якщо є «поважні причини» (п. 1 ч. 1 ст. 38 КЗпП), коли працівник не може продовжувати роботу, то відпрацювання не потрібно. Аналогічно, під час воєнного стану введено додаткові підстави для звільнення без відпрацювання. Таким чином, реєстрація у центрі зайнятості можлива в день подання заяви відразу після офіційного звільнення; за згодою сторін фактично можна припинити роботу раніше, ніж при звільненні за власним бажанням (де зазвичай вимагають 14 днів).

Початок виплати допомоги та обмеження

Порядок початку виплати допомоги по безробіттю залежить від підстав звільнення. За загальними правилами допомога призначається з 8-го дня після реєстрації в службі зайнятості. Однак закон передбачає спеціальні обмеження: якщо працівник звільнився «за власним бажанням» **без поважних причин** або **за згодою сторін**, то виплати починаються лише з 31-го календарного дня після реєстрації. Якщо ж звільнення за

власним бажанням відбулося з поважної причини (перелік таких причин – ч. 1 ст. 38 КЗпП, наприклад переїзд, навчання, вагітність тощо), виплати починаються з 8-го дня.

Отже, у звичайних (докарантинних) умовах найшвидше допомогу отримати, якщо звільнення оформлене як **за власним бажанням з поважної причини** (виплата з 8-го дня). Якщо поважних причин немає, то і при звільненні за власним бажанням, і за згодою сторін діятиме правило «з 31-го дня». В обох випадках допомога призначається, але з відтермінуванням (звільнення добровільне без причин чи за згодою вважаються не «вимушеними», тому закон вводить місячну затримку виплат).

Під час воєнного стану діють особливі правила. Закон прямо встановлює, що *виплата допомоги по безробіттю у воєнний час здійснюється з першого дня надання статусу безробітного*, незалежно від підстав звільнення. Тобто навіть якщо працівник пішов за власним бажанням без поважної причини чи за згодою сторін, нарахування допомоги починається з **1-го дня** реєстрації статусу.

Таким чином, **найоптимальніший сценарій** для швидкого отримання допомоги: якщо є можливість скористатися поважними причинами для звільнення за власним бажанням, то виплати стартують на 8-й день (у звичайний час) i.factor.ua. Проте зараз, під час воєнного стану, будь-який із цих варіантів (за власним бажанням чи за згодою сторін) призводить до виплат з першого дня статусу.

Додаткові пільги та обмеження у воєнний час

Воєнний стан також накладає специфічні обмеження та пільги на порядок допомоги безробітним:

- **Виплати з 1-го дня.** З 7 травня 2022 року (закон № 2622-IX) діє норма, що під час дії воєнного стану допомога

призначається з першого дня надання статусу безробітного. Тому навіть «добровільні» звільнення не тягнуть затримки.

- **Дистанційне обслуговування.** Безробітному не обов'язково особисто приходити в центр зайнятості, особливо якщо він мешкає в зоні бойових дій чи на тимчасово окупованій території. Достатньо підтверджувати бажання залишатися на обліку з допомогою засобів зв'язку, у тому числі дистанційно (електронно чи телефоном), не рідше ніж раз на 30 днів.
- **Максимальний розмір допомоги.** Закон обмежує максимально можливий розмір допомоги 150 % від мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня відповідного року. Наприклад, у 2022 році це було 9 750 грн, у 2024–2025 роках – 12 000 грн (150 % від 8 000 грн).
- **Припинення виплат.** Якщо зареєстрований безробітний перебуває за кордоном понад 30 календарних днів, виплати допомоги призупиняються.
- **Тривалість виплат.** Звичайно допомога надається на різний строк залежно від причин звільнення. При цьому Закон про зайнятість встановив, що під час воєнного стану строки скорочені: для осіб, звільнених за власним бажанням без поважних причин чи за згодою сторін, максимальний строк виплат – **270 календарних днів** (зазвичай «інші причини» давали 360 днів, але в воєнний час – 270).
- **Пропозиція роботи чи праці.** Під час дії воєнного стану ДСЗУ спочатку пропонує вакансії за професією чи кваліфікацією безробітного; якщо таких немає, може бути пропозиція громадських або суспільно корисних робіт. Безробітні, які відмовляються без поважної причини двічі, можуть втратити реєстрацію (так само за умов воєнного стану).

Таким чином, **пільгами воєнного стану** є переважно прискорений початок виплат (з 1-го дня) та дистанційне обслуговування. **Обмеженнями** – скорочена тривалість виплат (до 270 днів), граничний розмір допомоги (150 % мінзарплати) і вимога підтверджувати статус безробітного онлайн чи телефоном (якщо особа тимчасово не в Україні).

Таблиця порівняння варіантів

Критерій	За згодою сторін	За власним бажанням
Термін повідомлення	Узгоджується сторонами; можливе негайне звільнення.	Загалом – письмове повідомлення за 2 тижні (ч. 1 ст. 38 КЗпП). За наявності «поважних причин» – без відпрацювання.
Статус безробітного	Можна отримати одразу після звільнення; статус надається в день подання заяви.	Те ж саме – статус надається в день звернення до центру зайнятості.
Початок виплат (звичайні умови)	З 31-го дня після реєстрації (аналогічно до звільнення без поважних причин).	З 8-го дня (якщо є поважні причини згідно ч. 1 ст. 38 КЗпП); інакше – з 31-го дня.
Початок виплат (воєнний стан)	З 1-го дня надання статусу безробітного (за особливими правилами воєнного стану).	З 1-го дня надання статусу.
Тривалість виплат (воєнний стан)	До 270 календарних днів (для звільнень за згодою чи без поважних причин).	До 270 календарних днів (так само для власного бажання без поважних причин).

Критерій	За згодою сторін	За власним бажанням
Максимальний розмір допомоги	Не перевищує 150 % мінімальної зарплати (на 1 січня року).	Не перевищує 150 % мінімальної зарплати (те саме обмеження).
Особливі умови (воєнний стан)	Дистанційна подача документів/виплат (включаючи ВПО); виплати припиняються, якщо безробітний перебуває за кордоном понад 30 днів.	Такі ж умови: дистанційне обслуговування; припинення виплат при >30 днях за кордоном.

Висновки: У нормальних умовах швидше отримати допомогу можна за умови наявності **поважної причини** при звільненні за власним бажанням (початок виплат з 8-го дня). Звільнення за згодою сторін не дає переваг у термінах виплат (адже за законом «за угодою» прирівняно до добровільного звільнення без причин і виплати починаються з 31-го дня). Проте під час **воєнного стану** ця різниця зводиться нанівець: незалежно від формулювання звільнення виплати призначаються з першого дня статусу, і різниця «8 днів» проти «31 дня» вже не застосовується. Основні обмеження нині – це граничний розмір виплат (150 % мінзарплати) та скорочена тривалість (макс. 270 днів при добровільному звільненні/за згодою), а пільги – відстрочка виплат відсутня і можливість дистанційного отримання допомоги.

□ Маєте схожий випадок або сумніви щодо власних дій?

Команда **“Вікторія”** готова надати оперативну, істотну інформацію – професійно, ґрунтовно, до результату.

Заповніть форму зворотного зв'язку для швидкого зв'язку. Збережіть свої нерви, здоров'я, час та кошти.

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Наші контакти:

Номери телефонів: +38(050)-404-87-30; +38(098)-793-77-77,
електронна пошта: office@vg.ua

Група Компаній Вікторія

Оскарження наказу ДПС про проведення перевірки під час мораторію у зв'язку з COVID-19

В кейсі А0 “Західна Правозахисна Група”, що розглядається, податковим органом була здійснена протиправна спроба провести фактичну перевірку підприємця.

Так, підприємець, зважаючи на інспекційний мораторій у зв'язку з Covid-19, не допустив працівників податкового органу до перевірки. Наказ на перевірку було оскаржено в адміністративному суді. На жаль, суд першої інстанції не виконав завдань адміністративного судочинства в повному обсязі та став на бік контролерів.

Крапку в справі покладено Колегією Сьомого апеляційного адміністративного суду, котра підтримала позицію А0 “Західна

Правозахисна Група”.

Наведемо основні висновки апеляційної інстанції:

- “...при дослідженні оскаржуваного наказу, колегія суддів дійшла висновку про відсутність підстав для проведення фактичної перевірки, крім як посилання відповідача на норми, що регулюють питання призначення перевірки – підпункт 80.2.5 п. 80.2 ст. 80 ПК України”;
- У відзиві на апеляційну скаргу відповідач зазначає, що підставою для проведення перевірки слугувала податкова інформація, згідно якої суб`єктом господарювання через РРО проводилися незначні суми розрахункових операцій при торгівлі підакцизними товарами, які нижчі за поточні витрати на здійснення господарської діяльності (плата за ліцензії, патенти, транспортні витрати, електроенергія, заробітна плата найманих працівників, оренда плата, тощо), також підприємцем було задекларовано чистий дохід значно нижчий, ніж витрати на здійснення господарської діяльності, що може свідчити про можливі порушення вимог чинного законодавства”;
- “відповідачем до матеріалів справи не долучено відповідних доказів, які є належною підставою для проведення перевірки, у зв`язку з чим колегія суддів погоджується з доводами апелянта щодо протиправності прийнятого наказу Головного управління Державної податкової служби України в Чернівецькій області №284/фп від 10.07.2020 “Про проведення фактичної перевірки”;
- “Аналогічна правова позиція викладена в постановках Верховного Суду від 18.05.2018 у справі № 813/3977/16, від 18.12.2018 у справі № 820/4895/18 та від 05.03.2019 у справі № 820/4893/18”;
- “...колегія суддів критично оцінює посилання податкового органу як на підставу для проведення фактичної перевірки здійснення функцій, визначених законодавством у сфері виробництва і обігу спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів пального...”;

- *“...колегія суддів звертає увагу податкового органу про невідповідність вищевказаних функцій, на які відповідач посилається як на закону підставу для проведення фактичної перевірки меті призначеної перевірки, а саме здійснення контролю за дотриманням суб`єктами господарювання порядку здійснення розрахункових операцій, ведення касових операцій, наявності ліцензій, патентів, свідоцтв, дотримання законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин з працівниками”;*
- *“...підстави, на які податковий орган посилається для проведення фактичної перевірки, не відповідають визначеній в оскаржуваному наказі меті такої перевірки та відповідним нормам, визначених ст. 19 Податкового кодексу України, у зв`язку з чим у відповідача відсутні повноваження на проведення перевірки за даних умов”;*
- *“...в наказі про проведення перевірки відсутнє будь-яке посилання на інформацію відповідних органів або встановлення податковим органом фактів, які б свідчили про можливі порушення платником податків законодавства, що також свідчить про протиправність оскаржуваного наказу”.*

Посилання на рішення [перейти]

Відзначимо, що судові рішення апеляційної інстанції насправді можна вважати взірцем рішення в адміністративному процесі.

АО “ЗАХІДНА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА”,

Група Компаній Вікторія

У разі, якщо у вас виникла необхідність адвокатського захисту

від протиправних дій (оскарження рішень) податкового органу, заповніть форму зворотного зв'язку і ми надішлемо Вам розрахунок вартості послуг супроводу.

Форма зв'язку

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Наші контакти:

Номери телефонів: +38(050)-404-87-30; +38(098)-793-77-77,
електронна пошта: office@vg.ua

Переваги АО «Західна Правозахисна Група»:

- досвідчені юристи, податкові консультанти;*
 - напрацьовані вдалі кейси;*
 - наданню послуги передуює детальний аналіз ситуації, моделювання її розвитку і податкове планування;*
 - налагоджені процеси дистанційної, комфортної та безпечної для Замовника комунікації;*
 - справедлива та розумна ціна вартості послуг та ін.*
-

Трудові відносини у представництві іноземної компанії (продовження)

Знову повертаємось до оформлення трудових відносин з керівником представництва іноземної компанії в Україні.

Статтею 52 Закону України «Про міжнародне приватне право» встановлено, що до трудових відносин застосовується право держави, у якій виконується робота, якщо інше не передбачено законом або міжнародним договором України.

Разом з тим, є стаття 54 цього ж Закону, яка визначає, за яких умов трудові відносини іноземців, які працюють в Україні, не регулюються правом України.

Компанією Вікторія ініційовано запит до Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (Мінекономіки) для отримання детальної відповіді та отримано роз'яснення, з якого можна зробити висновок: ***у разі, якщо такі іноземці уклали з іноземними роботодавцями – фізичними чи юридичними особами трудові договори про виконання роботи в Україні, то оформляти трудові відносини з самим представництвом немає потреби.***

Відповідь – нижче.

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008 тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, http://www.me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

На № 11 від 12.10.2020

Задорожній Р. Г.

а/с 522, м. Чернівці, 58001
ceo@vg.ua

Шановний Романе Григоровичу!

Мінекономіки розглянуто Ваше звернення щодо деяких питань в оплаті праці, яке надійшло з Мінсоцполітики, та в межах компетенції повідомляється.

Відповідно до статті 26 Конституції України іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, користуються тими самими правами і свободами, а також несуть такі самі обов'язки, як і громадяни України, – за винятками, встановленими Конституцією, законами чи міжнародними договорами України.

Статтею 52 Закону України «Про міжнародне приватне право» (далі - Закон № 2709-IV) встановлено, що до трудових відносин застосовується право держави, у якій виконується робота, якщо інше не передбачено законом або міжнародним договором України.

Згідно зі статтею 54 Закону № 2709-IV трудові відносини іноземців та осіб без громадянства, які працюють в Україні, не регулюються правом України в разі, якщо іноземці та особи без громадянства працюють у складі дипломатичних представництв іноземних держав або представництв міжнародних організацій в Україні, якщо інше не передбачено міжнародним договором України; іноземці та особи без громадянства за межами України уклали з іноземними роботодавцями - фізичними чи юридичними особами трудові договори про виконання роботи в Україні, якщо інше не передбачено договорами чи міжнародним договором України.

Враховуючи викладене, вважаємо, що у разі невиконання умов, передбачених статтею 54 Закону № 2709-IV, з іноземцями та особами без громадянства, які працюють в Україні, слід укладати трудові договори відповідно до вимог законодавства України про працю.

При цьому, на нашу думку, з укладенням трудового договору відповідно до вимог законодавства України про працю у роботодавця виникає, зокрема, й

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД
Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000007EB82C00D8AB8500](#)
Підписувач [Свириденко Юлія Анатоліївна](#)
Дійсний з [03.07.2020 11:05](#) по [03.07.2022 11:05](#)

Мінекономіки
3511-06/66159-09 від 03.11.2020
16:31:25

обов'язок виплачувати працівникові заробітну плату згідно з законодавством України, якщо інше не передбачено договорами чи міжнародним договором України.

Одночасно повідомляємо, що листи міністерств не є нормативно-правовими актами та мають інформаційно-рекомендаційний характер.

З повагою

**Перший заступник Міністра
розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України**

Юлія СВИРИДЕНКО

Гузенко О. М.,
O.Huzenko@me.gov.ua

Також відзначимо, що Компанією також отримано відповідь з цього питання від Держпраці [перейти].

Компанія Вікторія

Трудові відносини у представництві іноземної компанії

Фабула: чеська компанія зареєструвала в Україні своє представництво. Представництво взяте на облік як платник податків, має ідентифікаційний код, рахунки в банку. Представництво в Україні забезпечує нагляд за виконанням замовлень, що виконуються чеською компанією (головною компанією).

Якщо керівником представництва є нерезидент, який перебуває у трудових відносинах з основною компанією та отримує заробітну плату в Чехії, то чи потрібно нараховувати нерезиденту-керівнику іноземного представництва заробітну плату згідно чинного законодавства в Україні?

Саме такий запит ініційовано Компанією Вікторія до Держпраці та Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

На даний час отримано відповідь від Держпраці, котру і публікуємо. Іншу відповідь – очікуємо.

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ПРАЦІ
ДЕПАРТАМЕНТ З ПИТАНЬ ПРАЦІ

ву л. Десятинна, 14, м. Київ, 01601, тел.: (044) 288-10-00, факс (044) 234-52-70, dsp@dsp.gov.ua

№ 6655 / 3/3.2-36 20 На № _____ від _____

Задорожній Р.Г.
а/с 522, м. Чернівці, 58001,
seo@vg.ua

Про надання відповіді

Департамент з питань праці Державної служби України з питань праці розглянув Ваше звернення від 12.10.2020 № 10 та повідомляє.

Відповідно до статті 5 Закону України „Про зовнішньоекономічну діяльність” іноземні суб’єкти господарської діяльності, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність на території України, мають право на відкриття своїх представництв на території України.

Згідно з пунктами 12, 13, 14 Інструкції про порядок реєстрації представництв іноземних суб’єктів господарської діяльності в Україні, затвердженого наказом Міністерства зовнішніх економічних зв’язків і торгівлі України від 18.01.1996 № 30 (в редакції наказу Міністерства економіки України від 15.06.2007 № 179), представництво суб’єкта господарської діяльності не є юридичною особою і не здійснює самостійно господарської діяльності, у всіх випадках воно діє від імені і за дорученням іноземного суб’єкта господарської діяльності, зазначеного у свідоцтві про реєстрацію, і виконує свої функції згідно із законодавством України.

У разі здійснення представництвом господарської діяльності на території України таке представництво повинно стати на облік у податковому органі за своїм місцезнаходженням у порядку, установленому центральним податковим органом України, та набути статусу постійного представництва.

Керівник представництва діє на підставі доручення від іноземного суб’єкта господарської діяльності, засвідченого з дотриманням вимог пункту 3 Інструкції та інших вимог, передбачених законодавством України.

Згідно з пунктом 2 частини першої статті 54 Закону України „Про міжнародне приватне право” трудові відносини іноземців та осіб без громадянства, які працюють в Україні, не регулюються правом України в разі, якщо іноземці та особи без громадянства за межами України уклали з іноземними роботодавцями - фізичними чи юридичними особами трудові договори про виконання роботи в Україні, якщо інше не передбачено договорами чи міжнародним договором України.

Зауважимо, що листи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади не є нормативно-правовими актами, мають лише інформаційний характер та не встановлюють правових норм.

Директор

Світлана Стасюк 288-33-02

Володимир ГОНЧАРУК

Сканировано с CamScanner

Верховний суд КАС: суб'єкту господарювання не заборонено цивільно-правові відносини із власним працівником

Ще один успішний кейс АО «ЗАХІДНА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА». Висновки Верховного Суду КАС зводяться до наступного: *«Працівникам не заборонено виконання окрім основної, іншої регулярної оплачуваної роботи на умовах трудового чи цивільного договору у вільний від основної роботи час на тому самому або іншому підприємстві, в установі, організації або у громадянина (підприємця, приватної особи) за наймом».*

Також, ВС КАС принагідно вказує на необхідність дотримання основного завдання адміністративного судочинства: *«...стаття 2 та частина четверта статті 242 КАС України встановлюють, що судові рішення має відповідати завданню адміністративного судочинства, а саме бути справедливим та неупередженим, своєчасно вирішувати спір у сфері публічно-правових відносин з метою ефективного захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень».*

Рішення по справі [перейти [iplex](#)].

Крім того, замовити **IP/Lex** за найкращими умовами можна у Офіційного дилера – Компанії Вікторія – [перейти до огляду пропозиції]

Компанія Вікторія

У разі, якщо у вас виникла необхідність адвокатського захисту від протиправних дій/вимог контрагентів, звертайтеся за електронною адресою юридичного партнера Компанії Вікторія – АО «Західна Правозахисна Група» – office@vg.ua

Зверніть увагу, додатково Ви зможете замовити за акційними знижками:

- електронні ключі та програмне забезпечення для подання електронної звітності «Соната»;
- послуги бухгалтерського обслуговування для підприємств та податкового супроводу для підприємців (послуги з бухгалтерського та податкового аутсорсингу);
 - консультації з оптимізації та планування податкового навантаження. Вибору оптимальної системи оподаткування;
 - послуги аутстафінгу (лізинг персоналу, як елемент оптимізації оформлення працівників);
 - виготовлення документів по охороні праці;
- постановку на облік РРО та отримання ліцензії на торгівлю алкогольними та тютюновими виробами;
 - ліцензійне антивірусне програмне забезпечення Zillya!
 - реєстрацію торгової марки (знаку на товари, послуги);
 - реєстрацію юридичних осіб інших організаційно-правових форм; отримання довідок, витягів з державних реєстрів;
- виготовлення дозволів на розміщення зовнішньої реклами в м. Чернівці;
- підготовку договорів та ін. юридичних документів. Супровід та представництво в судах, органах державної та місцевої влади та управління.